

Secció I. Disposicions generals

CONSELL DE GOVERN

6594

Decret 31/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears

PREÀMBUL

I

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE), d'acord amb la redacció establerta per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOMLOE), defineix els currículums, en l'apartat 1 de l'article 6, com el conjunt d'objectius, competències, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació de cada un dels ensenyaments. En l'apartat 2 d'aquest mateix article s'assenyala que la configuració dels currículums ha d'anar orientada a facilitar el desenvolupament educatiu dels alumnes per tal de garantir-ne la formació integral, contribuir al ple desenvolupament de la seva personalitat i preparar-los per a l'exercici ple dels drets humans i d'una ciutadania activa i democràtica en la societat actual, a més a més, ha de constituir una oportunitat pel desenvolupament del potencial d'una infància lliure de prejudicis de gènere i ha de tenir com objectiu primordial la capacitat de l'alumnat que li permeti un creixement al marge dels estereotips de gènere, una actitud crítica envers el sexism, la violència i la discriminació en qualsevol àmbit de la vida, fomentant la igualtat efectiva d'oportunitats entre dones i homes, així com persones amb diversitat funcional, per accedir a una formació lliure dels prejudicis que atribueixen diferents rols dependent del seu sexe i que, en un futur, els permeti tota classe d'opcions professionals i l'exercici d'aquestes, sense que en cap cas aquesta configuració suposi una barrera que generi abandonament escolar o impedeixi l'accés i gaudi del dret a l'educació.

En consonància amb aquesta visió, es manté l'enfocament competencial i es dona importància al fet que la formació integral se centri en el desenvolupament de les competències.

Així mateix, s'ha de tenir en compte que també s'ha modificat la distribució de competències entre l'Estat i les comunitats autònomes pel que fa als continguts bàsics dels ensenyaments mínims. D'aquesta manera, en relació amb els objectius, les competències, els sabers bàsics i els criteris d'avaluació, correspon al Govern de l'Estat fixar els aspectes bàsics dels currículums, que constitueixen els ensenyaments mínims, prèvia consulta a les comunitats autònomes. Les administracions educatives, al mateix temps, són les responsables d'establir el currículum corresponent per al seu àmbit territorial, del qual formaran part els aspectes bàsics abans esmentats.

Finalment, correspon als mateixos centres, si escau, desenvolupar i completar el currículum de les diferents etapes i cicles en l'ús de la seva autonomia, tal com recull la Llei esmentada. La configuració del currículum ha de desenvolupar-se amb prou flexibilitat perquè els centres, en l'ús de la seva autonomia, puguin adaptar-se a les diferències individuals i al seu entorn socioeconòmic i cultural per mitjà del projecte educatiu, de manera que tots els alumnes puguin arribar al grau de formació que les seves condicions els permetin en situacions d'igualtat.

Pel que fa a l'educació primària, es modifica significativament l'ordenació i l'organització dels ensenyaments: es recuperen els tres cicles i es reordenen les àrees amb l'objectiu d'afavorir el desenvolupament de les competències dels alumnes i permetre'n l'organització per àmbits.

En el tercer cicle s'afegeix una àrea d'Educació en Valors Cívics i Ètics, en la qual s'ha de donar especial atenció al coneixement i respecte dels drets humans i de la infància, als drets recollits en la Constitució espanyola, a l'educació pel desenvolupament sostenible i la ciutadania mundial, a la funció social dels impost i la justícia fiscal, a la igualtat entre dones i homes i al valor del respecte a la diversitat, fomentant l'esperit crític, la cultura de pau i no violència i el respecte per l'entorn i els animals.

S'estableix que l'avaluació durant l'etapa s'ha de basar en el grau d'assoliment de les competències previstes que constitueixen els criteris per a la promoció de cicle. Els alumnes que no hagin assolit les competències previstes podran romandre un any més en el darrer curs del cicle, una mesura excepcional que només es podrà adoptar una vegada en tota l'educació primària i que haurà d'anar acompanyada d'un pla específic i personalitzat de suport per a l'adquisició de les competències no assolides.

En finalitzar l'etapa, cada alumne ha de disposar d'un informe sobre l'evolució i les competències desenvolupades, per tal de garantir una transició a l'etapa de l'educació secundària obligatòria amb les majors garanties.

Pel que fa a les evaluacions de diagnòstic, es preveu que en el quart curs d'educació primària els centres avaluen les competències adquirides pels seus alumnes. Aquesta evaluació tindrà caràcter informatiu, formatiu i orientador per als centres, per als alumnes, per a les mares, pares o tutors legals i el conjunt de la comunitat educativa. A partir de l'anàlisi dels resultats d'aquesta evaluació i de l'estudi de les seves causes, la

Conselleria d'Educació i Formació Professional promourà que els centres educatius desenvolupin plans d'actuació i adoptin mesures de millora de la qualitat i l'equitat de l'educació. En cap cas aquestes avaluacions es faran servir per establir rànquings entre centres.

Els canvis introduïts s'han d'implantar d'acord amb el calendari establert en la disposició final cinquena de la LOMLOE. Així, les modificacions introduïdes en el currículum, l'organització i els objectius d'educació primària s'han d'implantar per als cursos primer, tercer i cinquè el curs escolar 2022-2023 i per als cursos segon, quart i sisè el curs escolar 2023-2024.

En exercici de les competències establertes en els articles 6.3 i 6 bis de la LOE, el Govern estatal va aprovar el Reial decret 157/2022, d'1 de març, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació primària, en què es reflecteixen les modificacions introduïdes per la LOMLOE a l'ordenació i el currículum de l'educació primària. Aquest Reial decret 157/2022 deroga el reial decret vigent fins aleshores, el Reial decret 126/2014, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'educació primària, a més del capítol II del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, pel qual es regula l'avaluació i la promoció a l'educació primària, així com l'avaluació, la promoció i la titulació a l'educació secundària obligatòria, el batxillerat i la formació professional. La disposició final primera del Reial decret 157/2022 estableix que aquest Reial decret té caràcter de normativa bàsica, a excepció de l'annex 3.

La disposició final tercera del Reial decret 157/2022 estableix que el contingut d'aquest Reial decret s'ha d'implantar per al cursos primer, tercer i cinquè el curs escolar 2022-2023, i per als cursos segon, quart i sisè el curs escolar 2023-2024.

Tots aquests aspectes bàsics s'han de reflectir en la normativa autonòmica reguladora del currículum de l'educació primària a les Illes Balears.

La Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears, té com a objectiu principal la millora de la qualitat de l'educació a les Illes Balears i estableix un marc estable per garantir el procés de millora contínua del sistema educatiu de les Illes. En aquest sentit, té en compte les noves sensibilitats i demandes socials vers l'educació per ser capaços de reafirmar la confiança en el sistema educatiu i promoure un nou impuls a les vies de l'exèrcit educatiu. Per altra banda, la millora de la qualitat requereix el diàleg permanent amb la comunitat educativa i tots els agents implicats, des d'un compromís col·lectiu per a la recerca de les respostes més adequades a les necessitats que planteja el sistema.

La redacció de la Llei 1/2022 és coherent amb la LOMLOE, i aquest Decret es redacta d'acord amb les disposicions que s'hi estableixen.

En el capítol III del títol I de la Llei 1/2022 s'estableix l'estructura i els objectius de l'educació primària. L'article 123 disposa que el currículum de cada etapa comprèn les capacitats i les competències pròpies de cada un dels ensenyaments, així com les àrees, les assignatures, les matèries o els mòduls, que poden incloure els objectius, els continguts, els mètodes pedagògics i alternatius que s'hi fan servir i els criteris d'avaluació que s'hi apliquen, que s'han d'ajustar en cas que un alumne presenti necessitats específiques de suport educatiu.

II

L'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, aprovat per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, estableix, en l'article 36.2, que correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència de desplegament legislatiu i d'execució de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.

Mitjançant el Reial decret 1876/1997, de 12 de desembre, sobre el traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a les Illes Balears en matèria d'ensenyament no universitari, i d'acord amb la disposició final sisena de la LOE i la disposició final segona del Reial decret 157/2022, el Govern de les Illes Balears pot dictar, en l'àmbit de les seves competències i dins el marc de la regulació i els límits fixats pel Govern de l'Estat, les disposicions que consideri necessàries per complementar el currículum de l'educació primària.

A més de la Llei d'educació de les Illes Balears, el currículum a l'educació primària a les Illes Balears queda regulat pel Decret 32/2014, de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears i l'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de dia 21 de juliol de 2014 per la qual es desplega el currículum de l'educació primària a les Illes Balears.

Pel que fa l'avaluació en aquesta etapa, és d'aplicació l'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 6 de març de 2015 sobre l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes de l'educació primària a les Illes Balears (BOIB núm. 37, de 17 de març de 2015), així com la Resolució del director general de Planificació, Ordenació i Centres de 18 de novembre de 2021 per la qual s'aproven les Instruccions per avaluar l'aprenentatge dels alumnes de l'educació primària a les Illes Balears per al curs 2021-2022 (BOIB núm. 160, de 20 de novembre de 2011), mentre no es desenvolupi expressament mitjançant una ordre del conseller d'Educació i Formació Professional.

Per tant, aquest Decret adapta la normativa autonòmica reguladora del currículum de l'etapa de l'educació primària a les Illes Balears al calendari d'implantació establert tant en la LOMLOE com en el Reial decret 157/2022. Al mateix temps, i tenint en compte el calendari d'implantació indicat, el Decret 32/2014 i l'Ordre de desplegament de 21 de juliol de 2014 es mantindran vigents per al curs escolar 2022-2023 per als cursos de segon, quart i sisè de primària, atès que en aquests cursos la implantació de la LOMLOE no serà fins al curs 2023-2024.

La Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística de les Illes Balears, i l'article 7 del Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears, en concordança amb els articles 4 i 35 de l'Estatut d'autonomia, reconeixen la llengua catalana com a pròpia de les Illes Balears i, com a tal, llengua vehicular en l'àmbit de l'ensenyament i oficial en tots els nivells educatius. Aquests texts legals també disposen que les modalitats insulars de la llengua catalana han de ser objecte d'estudi i protecció, sense perjudici de la unitat de la llengua.

En l'article 17.f) de la LOE es disposa que l'educació primària ha de contribuir a desenvolupar en els infants les capacitats que els permeten adquirir almenys en una llengua estrangera la competència comunicativa bàsica que els permet expressar i comprendre missatges senzills i desenvolupar-se en situacions quotidianes.

El Decret 45/2016, de 22 de juliol, per al desenvolupament de la competència comunicativa en llengües estrangeres als centres educatius sostinguts amb fons públics de les Illes Balears, estableix un marc de referència a partir del qual cada centre educatiu pot definir, en l'exercici de la seva autonomia, una proposta pedagògica per a l'ensenyament i l'aprenentatge de i en llengües estrangeres, amb l'objectiu de millorar la competència dels alumnes i garantir els nivells d'aprenentatge necessaris al final de cada cicle.

III

Aquest Decret consta d'un preàmbul i 29 articles referits, entre d'altres, al seu objecte i àmbit d'aplicació; a les finalitats, els principis generals, els principis pedagògics i els objectius de l'etapa; a les àrees que la conformen; a les competències clau i els perfils de sortida i a les competències específiques que s'han de desenvolupar; als criteris d'avaluació que s'han d'aplicar, i als sabers bàsics que s'han d'assolir. També es fa referència a l'autonomia dels centres, al projecte educatiu i la concreció curricular, a la tutoria i l'orientació, a l'atenció a les diferències individuals i als alumnes amb necessitats educatives especials, a la coordinació entre les etapes, a l'horari, als materials curriculars i als recursos.

A més, conté set disposicions addicionals, tres disposicions transitòries, una disposició derogatòria i dues disposicions finals, així com quatre annexos en els quals s'estableix el perfil de sortida, les àrees de primària, les situacions d'aprenentatge i l'horari.

La revisió curricular que implica aquest Decret pretén tenir en compte les noves necessitats d'aprenentatge, per tal de garantir l'efectivitat en l'adquisició de les competències. Les claus d'aquest procés de canvi curricular són afavorir una visió interdisciplinària i, de manera especial, possibilitar més autonomia a la funció docent, de manera que permeti satisfer les exigències d'una personalització més gran de l'educació, tenint en compte el principi d'especialització dels mestres.

L'educació primària és una etapa especialment important, atès que s'hi inicia la formació bàsica i s'hi estableixen les bases del desenvolupament acadèmic i personal dels alumnes, que s'ha de completar en l'educació secundària obligatòria.

Pel que fa als principis de necessitat i eficàcia establerts en l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, aquest Decret els dona compliment, atès que l'objectiu és establir el currículum de l'educació de primària, entesa com una etapa educativa bàsica juntament amb l'educació secundària obligatòria i els cicles formatius de grau bàsic, amb identitat pròpia, organitzada en tres cicles de dos anys acadèmics cada un, que responen a una mateixa intencionalitat educativa.

Així mateix, aquest Decret conté la regulació imprescindible per atendre les necessitats dels alumnes d'educació primària, atès que s'hi defineixen els objectius i els principis generals i pedagògics del conjunt de l'etapa, així com les competències clau que s'han de desenvolupar des de l'inici de l'escolarització. La iniciativa s'exerceix de manera coherent amb la resta de l'ordenament jurídic nacional i de la Unió Europea, d'acord amb els principis de proporcionalitat i seguretat jurídica. S'ha tingut en compte el compliment efectiu dels drets de la infància, d'acord amb el que s'estableix en la Convenció sobre els drets de l'infant de les Nacions Unides de 1989, i s'incorporen en els principis de l'educació primària la inclusió educativa i l'aplicació dels principis del disseny universal de l'aprenentatge. Es tracta d'una regulació coherent amb el Marc estratègic per a la cooperació europea en l'àmbit de l'educació i la formació (ET 2020) de la Unió Europea. Així mateix, els currículums es basen en l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible de la ONU, i les competències clau que apareixen en el Decret són l'adaptació al sistema educatiu espanyol de les que apareixen en la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018 relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent.

En compliment del principi de transparència, d'acord amb el que s'estableix en l'article 133.1 de la Llei 39/2015, s'ha substancialiat una consulta prèvia a l'elaboració del projecte de decret, el qual, a més, s'ha sotmès als tràmits d'audiència i informació públiques prevists en els articles 55 i 58 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears. Atès que el Reial decret 157/2022 es va publicar el 2 de març de 2022, amb l'objectiu d'aprovar el Decret abans de l'inici del curs escolar 2022-2023, l'expedient d'elaboració s'ha tramitat per la via d'urgència, d'acord amb l'article 61 de la Llei 1/2019. També s'ha posat a disposició dels ciutadans tota la documentació relativa a la seva elaboració en els termes de l'article 7 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, i de l'article 129.5 de la Llei 39/2015. En compliment del principi d'eficiència, la regulació estableerta en el Decret no estableix càrregues administratives per als interessats i al mateix temps permet una gestió més eficient dels recursos públics.

Quant als principis de qualitat i simplificació, el procediment d'elaboració del Decret s'ha ajustat al procediment establert en la Llei 1/2019, i s'ha donat resposta a la necessitat de la comunitat educativa i de la ciutadania sense l'establiment de càrregues administratives i garantint la participació de tots els sectors implicats.

D'acord amb l'article 58.2 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears i els articles 14.1 i 17.e) de la Llei 1/2019, el Govern està facultat per aprovar aquest Decret.

El Decret 11/2021, de 15 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, disposa que les competències en matèria d'ordenació dels ensenyaments no universitaris s'han d'exercir per mitjà de la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres.

Per tot això, a proposta del conseller d'Educació i Formació Professional, d'acord amb el Consell Consultiu de les Illes Balears i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de dia 1 d'agost de 2022, dict el següent

Decret

Article 1

Objecte i àmbit d'aplicació

1. Aquest Decret té per objecte establir el currículum i l'ordenació de l'etapa d'educació primària.
2. Aquest Decret és d'aplicació als centres docents públics i privats de les Illes Balears que imparteixen els ensenyaments d'educació primària.

Article 2

Definicions

A l'efecte d'aquest Decret, s'estableixen les definicions següents:

a) Currículum: conjunt d'objectius, competències, coneixements, destreses i actituds enunciats en forma de sabers bàsics, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació de l'educació primària.

b) Objectius: assoliments que s'espera que els alumnes hagin aconseguit en finalitzar l'etapa, la consecució dels quals està vinculada a l'adquisició de les competències clau.

c) Competències clau: assoliments que es consideren imprescindibles perquè els alumnes puguin progressar amb garanties d'èxit en el seu itinerari formatiu i afrontar els principals reptes i desafiaments globals i locals. Apareixen recollides en l'annex 1 d'aquest Decret i són l'adaptació al sistema educatiu espanyol de les competències clau establertes en la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018 relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent.

d) Competències específiques: assoliments que els alumnes han de poder desplegar en activitats o en situacions, el tractament de les quals requereix els sabers bàsics de cada àrea o àmbit. Les competències específiques constitueixen un element de connexió entre, d'una banda, el perfil de sortida dels alumnes, i de l'altra, els sabers bàsics de les àrees o àmbits i els criteris d'avaluació.

e) Criteris d'avaluació: elements de referència que indiquen els nivells d'acompliment esperats en els alumnes en les situacions o activitats a les quals es refereixen les competències específiques de cada àrea en un moment determinat del seu procés d'aprenentatge.

f) Sabers bàsics: coneixements, destreses i actituds que constitueixen els continguts propis d'una àrea o àmbit, l'aprenentatge dels quals és necessari per a l'adquisició de les competències específiques. L'ordre d'aquests sabers, així com apareixen en el currículum de les àrees, no comporta cap seqüènciació. Tot seguit els criteris de la concreció curricular del centre, atesa la diversitat dels alumnes, el context educatiu o altres criteris pedagògics, l'equip docent pot aprofundir en uns sabers més que en uns altres, a més d'agrupar-los i articular-los.

g) Proposta pedagògica: selecció dels criteris d'avaluació de les competències específiques per als diferents cursos, la seva seqüència dins un mateix curs i la selecció dels sabers bàsics que es tractaran per tal de desenvolupar aquestes competències.

h) Situacions d'aprenentatge: situacions i activitats que impliquen el desplegament per part dels alumnes d'actuacions associades a competències clau i competències específiques i que contribueixen a adquirir-les i desenvolupar-les.

Article 3

L'etapa d'educació primària en el marc del sistema educatiu

1. L'educació primària és una etapa educativa que constitueix, juntament amb l'educació secundària obligatòria i els cicles formatius de grau bàsic, l'educació bàsica.
2. L'educació primària comprèn tres cicles de dos anys acadèmics cada un i s'organitza en àrees, que tenen un caràcter global i integrador, estan orientades al desenvolupament de les competències dels alumnes i poden organitzar-se en àmbits.

Article 4

Finalitats

La finalitat de l'educació primària és facilitar als alumnes els aprenentatges de l'expressió i comprensió oral, la lectura, l'escriptura, el càlcul, les habilitats lògiques i matemàtiques, el pensament científic, la salut, l'adquisició de nocions bàsiques de la cultura i l'hàbit de convivència, així com els d'estudi i treball, el sentit artístic, la creativitat i l'afectivitat, amb la finalitat de garantir una formació integral que contribueixi al ple desenvolupament de la seva personalitat i a preparar-los per cursar amb aprofitament l'educació secundària obligatòria. També es proposa valorar les actituds solidàries i no discriminatòries, per assumir els seus deures i exercir els seus drets com a ciutadans. Així mateix, té com a finalitat ajudar els alumnes a adquirir la consciència de pertànyer a la comunitat de les Illes Balears.

Article 5

Principis generals

1. L'educació primària és una etapa que comprèn sis cursos acadèmics i que té caràcter obligatori i gratuït.
2. Amb caràcter general, s'ha de cursar entre els sis i els dotze anys d'edat, i els alumnes s'han d'iniciar al primer curs de l'educació primària l'any natural en què compleixen sis anys.
3. L'acció educativa en aquesta etapa ha de procurar la integració de les diferents experiències i aprenentatges dels alumnes des d'una perspectiva global i s'ha d'adaptar als seus ritmes de treball.
4. Les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars que s'adoptin amb aquesta finalitat s'han de regir pels principis del disseny universal de l'aprenentatge (DUA).
5. La Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres ha de procurar una escolarització amb una distribució equilibrada dels alumnes entre els centres sostinguts amb fons públics, independentment del moment en què s'inclouen a l'etapa.
6. Atesa la continuïtat entre l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria, els centres han de garantir la coordinació entre les etapes, per assegurar una transició adequada dels alumnes i facilitar la continuïtat del seu procés educatiu.

Article 6

Principis pedagògics

1. En aquesta etapa s'ha de posar especial èmfasi a garantir la inclusió educativa, l'atenció personalitzada a l'alumne i les seves necessitats d'aprenentatge, la participació i la convivència, la prevenció de dificultats d'aprenentatge i la posada en pràctica de mecanismes de reforç i flexibilització, alternatives metodològiques i altres mesures adequades, tan aviat com es detecti qualsevol d'aquestes situacions.
2. La intervenció educativa ha de desenvolupar i assentar progressivament les bases que facilitin a cada alumne una adequada adquisició de les competències clau previstes en el perfil de sortida dels alumnes al final de l'ensenyament bàsic, tenint sempre en compte el seu procés maduració individual, així com els nivells d'assoliment esperats per aquesta etapa.
3. Sense perjudici del seu tractament específic en algunes de les àrees de l'etapa, la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, la competència digital, el foment de la creativitat, de l'esperit científic i humanístic i de l'emprenedoria s'han de treballar en totes les àrees.
4. Els aprenentatges que tenguin caràcter instrumental per a l'adquisició d'altres competències rebran una consideració especial.
5. Des de totes les àrees s'ha de promoure la igualtat entre homes i dones, l'educació per a la pau, l'educació per al consum responsable i el desenvolupament sostenible, el medi ambient i l'educació per a la salut, inclosa l'afectiva i sexual.
6. S'ha de posar especial atenció a l'orientació educativa, a l'acció tutorial i a l'educació emocional i en valors, així com a la coeducació i a la corresponsabilitat.

7. S'ha de potenciar l'aprenentatge significatiu per tal de promoure l'autonomia i la reflexió.
8. Per tal de fomentar l'hàbit i el domini de la lectura, tots els centres educatius hi han de dedicar un temps diari, en els termes recollits en el seu projecte educatiu. Per facilitar aquesta pràctica, la Conselleria d'Educació i Formació Professional ha de promoure plans de foment de la lectura i d'alfabetització en diversos mitjans, tecnologies i llenguatges. Per això, s'ha de comptar amb la col·laboració de les mares, pares o tutors legals i, si escau, de voluntaris, així com amb l'intercanvi de bones pràctiques.
9. Per tal de fomentar la integració de les competències, s'ha de dedicar un temps de l'horari lectiu a la realització de projectes significatius per als alumnes i a la resolució col·laborativa de problemes, tot reforçant l'autoestima, l'autonomia, la reflexió i la responsabilitat.
10. En el procés d'aprenentatge de la llengua estrangera s'utilitzarà com a suport, només si és necessari, la llengua que es recull en el projecte lingüístic de centre.
11. L'acció educativa ha de procurar la integració dels aprenentatges i ha de posar de manifest les relacions entre les àrees i la seva vinculació amb la realitat lingüística, social, cultural i tecnològica. També s'ha de promoure el treball en equip i afavorir una progressiva autonomia dels alumnes que contribueixi a desenvolupar la capacitat d'aprendre per si mateixos.
12. S'ha d'afavorir la difusió de la cultura i el coneixement de les tradicions pròpies de les Illes Balears, que, juntament amb la llengua catalana, contribueixen a configurar la identitat pròpia de les Illes Balears.

Article 7

Objectius

L'educació primària ha de contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats que els permetin:

- a) Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a actuar d'acord amb aquests valors i normes de manera empàtica, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi d'una societat democràtica.
- b) Desenvolupar hàbits per al treball individual i en equip, hàbits d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, així com actituds de confiança en un mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge i esperit emprendedor.
- c) Adquirir habilitats per a la resolució pacífica de conflictes i la prevenció de la violència que els permetin desenvolupar-se amb autonomia en l'àmbit escolar i familiar, així com en els grups socials amb els quals es relacionen.
- d) Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no discriminació de persones per motius d'orientació o identitat sexual, de religió o creences, de diversitat funcional o d'altres condicions.
- e) Conèixer i utilitzar de manera adequada la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, i la llengua castellana, tant oralment com per escrit, de manera que puguin ser emprades com a llengües de comunicació i d'aprenentatge, i desenvolupar hàbits de lectura.
- f) Adquirir, en una llengua estrangera com a mínim, la competència comunicativa bàsica que els permeti expressar i comprendre missatges senzills i desenvolupar-se en situacions quotidianes.
- g) Desenvolupar les competències logico-matemàtiques bàsiques, la generació d'estratègies i iniciar-se en la resolució de problemes que requereixin la realització d'operacions elementals de càcul, coneixements geomètrics i estimacions, així com ser capaços d'aplicar-los a situacions de la seva vida quotidiana.
- h) Conèixer els aspectes fonamentals de les ciències de la naturalesa, les ciències socials, la geografia, la història i la cultura.
- i) Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i iniciar-se en la seva utilització per a l'aprenentatge, tot desenvolupant un esperit crític davant el seu funcionament i els missatges que reben i elaboren.
- j) Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals i audiovisuals.
- k) Integrar la higiene i la salut com una part fonamental de la vida, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i comprendre el valor de l'alimentació, l'activitat física, la sexualitat i l'affectionat i el benestar emocional com a mitjans essencials per al desenvolupament personal i social i per gaudir d'una vida plena.
- l) Conèixer i valorar els animals i les plantes més pròxims a l'ésser humà i adoptar maneres de comportament que afavoreixin l'empatia i la seva cura.

m) Desenvolupar les seves capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seves relacions amb els altres, així com una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.

n) Desenvolupar hàbits quotidians de mobilitat activa autònoma saludable mitjançant el foment de l'educació viària i d'actituds de respecte que incideixin en la prevenció dels accidents de trànsit.

Article 8

Àrees

1. Les àrees de l'educació primària que s'imparteixen en tots els cursos són les següents:

- a)* Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural, que es desdobra en ciències de la naturalesa i ciències socials.
- b)* Educació Artística, que es pot desdoblar en Educació Plàstica i Visual, d'una banda, i Música i Dansa, de l'altra.
- c)* Educació Física.
- d)* Llengua Castellana i Literatura.
- e)* Llengua Catalana i Literatura.
- f)* Llengua Estrangera.
- g)* Matemàtiques.

2. Al tercer cicle s'ha d'incloure l'Educació en Valors Cívics i Ètics.

3. Un alumne pot estar exempt de l'avaluació de l'àrea de Llengua Catalana i Literatura si ho sol·licita i compleix les condicions previstes en la normativa. En qualsevol cas, l'alumne ha de cursar aquesta àrea.

4. Els centres poden establir agrupacions d'àrees en àmbits sense perjudici del caràcter global de l'etapa, i atesa la necessitat d'integrar els diversos aprenentatges i experiències dels alumnes en aquestes edats. Aquests àmbits han de tenir com a referent el currículum de totes les àrees que s'hi integren. El nombre d'àmbits i d'àrees que els integren ha de quedar recollit en la concreció curricular del centre.

Article 9

Competències clau i perfil de sortida dels alumnes al final de l'ensenyament bàsic

1. A l'efecte d'aquest Decret, les competències clau del currículum són les següents:

- a)* Competència en comunicació lingüística.
- b)* Competència plurilingüe.
- c)* Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria.
- d)* Competència digital.
- e)* Competència personal, social i d'aprendre a aprendre.
- f)* Competència ciutadana.
- g)* Competència emprenedora.
- h)* Competència en consciència i expressió culturals.

2. El perfil de sortida dels alumnes al final de l'ensenyament bàsic (d'ara endavant, perfil de sortida) constitueix la concreció dels principis i les finalitats del sistema educatiu referits a l'educació bàsica que fonamenta la resta de decisions curriculars. El perfil de sortida identifica i defineix, en connexió amb els reptes del segle xxi, les competències clau que els alumnes han d'haver desenvolupat en finalitzar l'educació bàsica, i introduceix orientacions sobre el nivell d'acompliment esperat al final de l'educació primària.

3. En l'annex 1 d'aquest Decret es defineixen cada una de les competències clau i el perfil de sortida.

4. Els ensenyaments mínims que estableix el Reial Decret 157/2022, d'1 de març, tenen per objecte garantir el desenvolupament de les competències clau previst en el perfil de sortida. Els currículums establerts en aquest Decret per la Conselleria d'Educació i Formació Professional i la concreció que el centre en faci en el seu projecte educatiu també han de tenir com a referent aquest perfil de sortida.

Article 10

Competències específiques, criteris d'avaluació i sabers bàsics

1. En l'annex 2 d'aquest Decret es fixen les competències específiques de cada àrea, que són comunes per a tots els cicles de l'etapa, així com els criteris d'avaluació i els coneixements, les destreses i les actituds, enunciats en forma de sabers bàsics, que s'estableixen per a cada cicle en cada una de les àrees.

2. Les agrupacions per àmbits hauran de respectar les competències específiques, els criteris d'avaluació i els sabers bàsics de les àrees que s'hi integrin.

3. Per a l'adquisició i desenvolupament de les competències clau i de les competències específiques, l'equip docent ha de dissenyar situacions d'aprenentatge d'acord amb el que s'estableix en l'annex 3.

Article 11

Autonomia dels centres

1. La Conselleria d'Educació i Formació Professional facilita als centres l'exercici de la seva autonomia pedagògica, d'organització i de gestió, en els termes recollits en la LOE i en les normes que la desenvolupen.

2. La Conselleria d'Educació i Formació Professional ha de contribuir al desenvolupament del currículum i ha d'afavorir l'elaboració de models oberts de programació i de materials didàctics que atenguin les diferents necessitats educatives dels alumnes sota els principis del disseny universal de l'aprenentatge (DUA).

3. Així mateix, ha d'impulsar que els centres estableixin mesures de flexibilització en l'organització de les àrees, els ensenyaments, els espais i els temps i promogui alternatives metodològiques, a fi de personalitzar i millorar la capacitat d'aprenentatge i els resultats de tots els alumnes.

4. Els centres, mitjançant la proposta pedagògica que forma part de la concreció curricular, han de fixar la concreció dels currículums establerts per la Conselleria d'Educació i Formació Professional i l'han d'incloure al seu projecte educatiu.

5. La proposta pedagògica per a cada cicle ha d'incloure la seqüència de criteris d'avaluació de les competències específiques i la selecció dels sabers bàsics que es tractaran per tal de desenvolupar aquestes competències.

6. L'equip docent ha d'elaborar les situacions d'aprenentatge tenint en compte les diferents àrees i les característiques dels alumnes i de l'entorn del centre.

7. Les situacions d'aprenentatge s'han de desplegar en la programació d'aula, que ha d'incloure la seqüenciació de les activitats d'ensenyament, aprenentatge i avaluació i els recursos necessaris per al desenvolupament de les sessions.

8. En les programacions d'aula, s'hi han de preveure les adequacions necessàries per atendre els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu des d'una perspectiva inclusiva, tenint en compte els principis del DUA.

9. Igualment, els centres han de promoure compromisos educatius amb les mares, pares o tutors legals dels seus alumnes en els quals es consignin les activitats que els integrants de la comunitat educativa es comprometen a desenvolupar per facilitar el seu progrés acadèmic.

10. En l'exercici de la seva autonomia, els centres poden adoptar experimentacions, innovacions pedagògiques, programes educatius, plans de treball, formes d'organització, normes de convivència o l'ampliació del calendari escolar o de l'horari lectiu d'àrees o àmbits, en els termes que estableix la Conselleria d'Educació i Formació Professional i dins les possibilitats que permet la normativa aplicable, inclosa la laboral, sense que en cap cas suposi discriminació de cap mena, ni comporti la imposició d'aportacions als mares, pares o tutors legals o d'exigències per a la Conselleria d'Educació i Formació Professional.

11. Per garantir la continuïtat del procés de formació i una transició i evolució positiva des de l'educació infantil a l'educació primària i des d'aquesta a l'educació secundària obligatòria, la Conselleria d'Educació i Formació Professional i els centres han d'establir mecanismes per afavorir la coordinació entre les diferents etapes.

12. Els centres sostinguts amb fons públics han de retre comptes dels resultats obtinguts al consell escolar del centre, tenint en compte el que es preveu en l'article 160 de la Llei 1/2022, sobre l'avaluació dels centres educatius.

Article 12

Projecte educatiu de centre

El projecte educatiu de centre (PEC) és el document en què es recull l'autonomia del centre, i s'ha de redactar d'acord amb els articles 120, 121, 122 de la Llei 1/2022. El PEC ha d'incloure, entre d'altres, el projecte lingüístic, que es regula en l'article 136 de la Llei 1/2022 esmentada.

Article 13

Concreció curricular

1. Els centres docents han de desenvolupar, completar, adequar i concretar el currículum establert en aquest Decret i l'han d'adaptar a les característiques personals de cada alumne, així com a la seva realitat socioeducativa. Aquests acords conformen la concreció curricular del centre.

2. La concreció curricular ha de contenir, com a mínim, els elements següents:

- a) L'oferta educativa.
- b) L'organització d'àrees en àmbits, si s'escau.
- c) La proposta pedagògica.
- d) La regulació dels plans de reforç o enriquiment curricular dels alumnes i dels plans per als alumnes que hagin de romandre un any més en el mateix curs.
- e) L'organització de les mesures de flexibilització i innovació per millorar la capacitat d'aprenentatge i els resultats de tots els alumnes.
- f) El pla específic de coordinació amb les etapes d'infantil i de secundària.
- g) Els compromisos educatius amb les mares, pares o tutors legals per facilitar el progrés educatiu dels alumnes.
- h) Les mesures organitzatives perquè els alumnes les mares, pares o tutors legals dels quals hagin optat perquè els seus fills no cursin ensenyaments de Religió rebin la deguda Atenció Educativa.
- i) La impartició d'àrees no lingüístiques en llengües estrangeres.

3. La concreció curricular, que forma part del projecte educatiu, ha d'estar a l'abast de la comunitat educativa del centre.

Article 14

Desplegament del currículum a l'aula

1. Per a l'adquisició i el desenvolupament de les competències específiques de les àrees, l'equip docent ha de dissenyar situacions d'aprenentatge, tot tenint en compte la concreció curricular del centre, les característiques dels alumnes i de l'entorn, i els principis i l'estructura que s'estableixen en l'annex 3.

2. Les situacions d'aprenentatge han d'estar a disposició de la comunitat educativa.

3. Les situacions d'aprenentatge s'han de desplegar en la programació d'aula, que ha d'incloure la seqüènciació de les activitats d'ensenyament i aprenentatge, així com l'avaluació i els recursos necessaris per al desenvolupament de les sessions.

4. Els mestres han d'adaptar aquestes concrecions a la seva pròpia pràctica educativa, tot basant-se en el disseny universal de l'aprenentatge (DUA), d'acord amb les característiques d'aquesta etapa educativa i les necessitats col·lectives i individuals de tots els alumnes, inclosos els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu.

Article 15

Avaluació

La Conselleria d'Educació i Formació Professional ha de regular, mitjançant una ordre, l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes d'educació primària, així com la promoció de curs.

Article 16

Tutoria i orientació

1. Cada grup d'alumnes ha de tenir, com a mínim, un mestre com a tutor, nomenat pel director del centre o, en el cas de centres privats concertats, pel seu titular.

2. La funció tutorial implica prendre les mesures relatives a l'orientació i l'acció tutorial que formen part del PEC.

3. Des de la tutoria s'ha de coordinar la intervenció educativa de l'equip docent i s'ha de mantenir una relació permanent amb les mares, pares o tutors legals, per tal de facilitar l'exercici dels drets reconeguts en les lletres d) i g) de l'article 4.1 de la Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació.

4. L'acció tutorial de cada grup d'alumnes l'exerceix l'equip docent que hi intervé, amb la coordinació del tutor.

5. L'orientació i l'acció tutorial han d'acompanyar el procés educatiu individual i col·lectiu dels alumnes. Aquesta acció tutorial ha d'atendre al desenvolupament intel·lectual, afectiu, psicomotor, social i ètic dels alumnes des d'una perspectiva sistèmica de l'entorn. A més, durant aquesta etapa s'ha de fomentar el respecte mutu i la cooperació entre iguals i s'ha de posar especial atenció a la igualtat de gènere.

6. Al llarg del tercer cicle, des de la tutoria s'ha de coordinar la incorporació d'elements d'orientació educativa, acadèmica i professional que incloguin, almenys, el progressiu descobriment d'estudis i professions, així com la generació d'interessos vocacionals lliures d'estereotips sexistes.

Article 17

Equip de cicle

1. Els integrants de l'equip docent d'un mateix cicle s'han d'organitzar en equips de cicle i s'han de coordinar periòdicament, sense perjudici de l'autonomia organitzativa dels centres privats, concertats i no concertats.

2. Als centres públics, a proposta de cada equip de cicle, el director ha de nomenar un coordinador per a cada un.

3. El coordinador s'ha de responsabilitzar de la coordinació efectiva entre les diferents propostes pedagògiques i d'altres tasques que li pugui encomanar el director.

Article 18

Atenció a les diferències individuals

1. Per tal de reforçar la inclusió i assegurar el dret a una educació de qualitat, s'ha de posar èmfasi en l'atenció individualitzada als alumnes. També s'ha posar èmfasi en la detecció precoç de les necessitats específiques dels alumnes i en l'establiment de mecanismes de suport i reforç per evitar la permanència en un mateix curs, sobretot en entorns socialment desfavorits.

2. La Conselleria d'Educació i Formació Professional ha d'establir la regulació que permeti als centres adoptar les mesures necessàries per respondre a les necessitats educatives concretes dels seus alumnes, tenint en compte els seus diferents ritmes i estils d'aprenentatge.

3. Els centres, des de l'exercici de la seva autonomia, poden establir mesures de flexibilització en l'organització de les àrees, els ensenyaments, els espais i els temps i promoure alternatives metodològiques, per tal de personalitzar i millorar la capacitat d'aprenentatge i els resultats de tots els alumnes.

4. Aquestes mesures, que han de formar part del projecte educatiu dels centres, s'han d'orientar a permetre a tots els alumnes adquirir el nivell d'assoliment esperat al final de l'educació primària, d'acord amb el perfil de sortida i la consecució dels objectius d'aquesta etapa, per la qual cosa en cap cas poden suposar una discriminació que impedeixi als qui se'n beneficiin poder promocionar al següent cicle o etapa.

5. Els mecanismes de reforç, que han de posar-se en pràctica tan aviat com es detectin dificultats d'aprenentatge, poden ser tant organitzatius com curriculars i metodològics. Entre aquests, es poden considerar el suport en el grup ordinari, els agrupaments flexibles, les adaptacions del currículum i les tutories individuals o en petit grup.

6. Els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE) es classifiquen en les categories següents:

- a) Alumnes amb necessitats educatives especials (NEE).
- b) Alumnes amb dificultats específiques d'aprenentatge.
- c) Alumnes d'integració tardana en el sistema educatiu espanyol.
- d) Alumnes amb altes capacitats.

7. Els centres han d'adoptar mesures curriculars i organitzatives inclusives per assegurar que els alumnes amb NESE puguin aconseguir els objectius i les competències de l'etapa. Així mateix, els centres han de facilitar la coordinació de tots els sectors que intervenen en l'atenció d'aquests alumnes. En aquest procés seran preceptivament oïts i informats les mare, pare o tutores legals que ostenten i exerceixen la pàtria potestat d'aquests alumnes. En particular, han d'afavorir la flexibilització i l'ús d'alternatives metodològiques en l'ensenyament i l'avaluació de la llengua estrangera, especialment amb els alumnes que presentin dificultats en la seva comprensió i expressió. Igualment, s'han d'establir les mesures més adequades perquè les condicions de realització dels processos associats a l'avaluació s'adaptin a les necessitats d'aquests alumnes.

Article 19

Alumnes amb necessitats educatives especials

1. L'escolarització dels alumnes que presenten necessitats educatives especials, identificats com a tals per l'orientador del centre, s'ha de regir pels principis de normalització i inclusió i ha d'assegurar la seva no discriminació i la igualtat efectiva en l'accés i la permanència en el

sistema educatiu, de forma que es puguin introduir mesures de flexibilització de les distintes etapes educatives quan es consideri necessari.

2. La Conselleria d'Educació i Formació Professional ha d'establir els procediments que permetin la detecció de les dificultats que poden produir-se en els processos d'ensenyament i aprenentatge dels alumnes amb NEE i la seva prevenció a través de plans i programes que facilitin una intervenció precoç. Així mateix, ha de facilitar la coordinació de tots els sectors que intervenen en l'atenció d'aquests alumnes. En aquest procés seran preceptivament oïts i informats les mares, pares o tutors legals que ostenten i exerceixen la pàtria potestat dels alumnes. La Conselleria d'Educació i Formació Professional ha de regular els procediments que permetin resoldre les discrepàncies que puguin sorgir, sempre tenint en compte l'interès superior del menor i la voluntat de les famílies que mostren la seva preferència per una educació més inclusiva.

3. La Conselleria d'Educació i Formació Professional ha d'establir els procediments oportuns per realitzar adaptacions que s'apartin significativament dels criteris d'avaluació del currículum, per tal de donar resposta als alumnes amb NEE que les necessitin, amb la finalitat de desenvolupar les competències clau en la mesura de les seves capacitats.

Article 20

Alumnes amb dificultats específiques d'aprenentatge

1. La Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres ha d'adoptar les mesures necessàries perquè es puguin identificar els alumnes amb dificultats específiques d'aprenentatge i valorar-ne les necessitats de manera primerenca. La identificació i la valoració d'aquests alumnes s'ha de dur a terme mitjançant professionals amb la qualificació adequada adscrits als equips d'orientació i suport a l'aprenentatge.

2. L'escolarització d'aquests alumnes s'ha de regir pels principis de normalització i inclusió i ha d'assegurar la seva atenció, la no discriminació i la igualtat efectiva en l'accés i la permanència en el sistema educatiu.

Article 21

Alumnes d'integració tardana en el sistema educatiu espanyol

1. L'escolarització dels alumnes que s'incorporen al sistema educatiu espanyol de manera tardana s'ha de dur a terme atenent les seves circumstàncies, coneixements, edat i historial acadèmic.

2. Els alumnes d'incorporació tardana que desconeixen les dues llengües oficials han de participar en el programa d'acolliment lingüístic que preveu l'apartat 1 de l'article 137 de la Llei 1/2022, en els termes que estableix la Conselleria d'Educació i Formació Professional.

3. Els alumnes d'incorporació tardana que presentin dèficit lingüístic en la llengua o llengües d'escolarització han de rebre una atenció específica simultània a la seva escolarització en els grups ordinaris, amb els quals han de compartir el major temps possible de l'horari setmanal, en els termes que preveu l'apartat 2 de l'article 137 de la Llei 1/2022.

4. Els alumnes que presentin un desfasament en el seu nivell de competència curricular d'un cicle o més poden ser escolaritzats en el curs inferior al que els correspon per edat. En aquest cas, s'han d'adoptar les mesures de reforç necessàries que en facilitin la integració escolar i la recuperació del desfasament i que li permetin continuar amb aprofitament el seu aprenentatge. Si superen aquest desfasament, s'han d'inserir al grup corresponent a la seva edat.

Article 22

Alumnes amb altes capacitats intel·lectuals

L'escolarització dels alumnes amb altes capacitats intel·lectuals, identificats com a tals per l'orientador del centre, es pot flexibilitzar de manera que pugui reduir-se la durada de l'etapa, quan es prevegi que aquesta és la mesura més adequada per al desenvolupament del seu equilibri personal i la seva socialització.

Aquesta flexibilització s'ha de fer d'acord amb l'article 8 del Reial decret 943/2003, de 18 de juliol, pel qual es regulen les condicions per flexibilitzar la durada dels diversos nivells i etapes del sistema educatiu per als alumnes superdotats intel·lectualment. Aquesta flexibilització ha de comptar amb l'autorització expressa de la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres.

Article 23

Participació i dret a la informació de mares, pares o tutors legals

Les mares, pares o tutors legals han de conèixer, participar i donar suport a l'evolució del procés educatiu dels seus fills i han de col·laborar en les mesures de suport, o enriquiment que adoptin els centres per tal de facilitar el seu progrés.

Article 24

Coordinació entre etapes

1. La coordinació pedagògica entre les diferents etapes educatives en un mateix centre s'ha de fer d'acord amb el projecte educatiu de centre.
2. Els centres d'educació primària i els centres de segon cicle d'educació infantil adscrits han de preveure, en un pla específic, les mesures de coordinació pedagògica entre les dues etapes. Aquest pla s'ha de dissenyar i dur a terme conjuntament entre els dos centres, sota la coordinació dels equips directius i amb la col·laboració dels equips d'orientació i suport a l'aprenentatge. Aquest pla ha de preveure, a més de l'intercanvi d'informació sobre els alumnes, mesures per facilitar-ne la transició en el procés de canvi de centre i per millorar la comunicació entre les etapes, i ha de formar part del projecte educatiu de centre.
3. Els centres d'educació primària adscrits a centres d'educació secundària han de preveure, en un pla específic, les mesures de coordinació pedagògica amb els centres d'educació secundària. Aquestes mesures s'han de dissenyar conjuntament entre els dos centres, sota la coordinació dels equips directius i amb la col·laboració dels equips d'orientació i suport a l'aprenentatge. Aquest pla ha de preveure, a més de l'intercanvi d'informació sobre els alumnes, mesures per facilitar-ne la transició en el procés de canvi de centre i per millorar la comunicació entre les etapes, i ha de formar part del projecte educatiu de centre.

Article 25

Calendari

El calendari escolar, que la Conselleria d'Educació i Formació Professional fixa anualment, ha de comprendre un mínim de 175 dies lectius.

Article 26

Horari

1. En l'annex 4 d'aquest Decret s'estableix l'horari lectiu setmanal per a cada un dels cicles de l'etapa i per a les diferents àrees de l'educació primària.
2. L'horari assignat a les àrees s'ha d'entendre com el temps necessari per al treball en cada una d'elles, tot tenint en compte el caràcter global i integrador de l'etapa.
3. L'horari lectiu setmanal ha de ser, incloses les hores d'esplai, de 25 hores lectives per a cada un dels cursos, distribuïdes de dilluns a divendres, que es poden desenvolupar en jornada continuada o partida.
4. En el cas que la concreció curricular del centre reculli la integració d'àrees en àmbits, l'horari corresponent ha de ser el resultant de la suma de les àrees que s'hi integrin.
5. Les hores de lliure disposició s'han de fer servir per augmentar la càrrega horària de les àrees de l'etapa o per a activitats de tutoria. No es poden utilitzar per afegir àrees ni per ampliar el temps d'esplai. Aquesta distribució ha de garantir que les àrees de Llengua Catalana i Literatura i de Llengua Castellana i Literatura tenen la mateixa càrrega horària a cada cicle.
6. A l'inici d'un cicle, s'ha d'acordar tota la distribució horària lectiva de les hores de lliure disposició. Aquesta distribució no es pot modificar fins que acabi el cicle.
7. Els ensenyaments de música i els d'educació plàstica, que formen part de l'àrea d'Educació Artística, han de disposar del 50 % de l'horari setmanal assignat a l'àrea en el còmput total de cada cicle.
8. El tutor ha d'incorporar dins l'horari que comparteix amb el seu grup d'alumnes un temps setmanal per desenvolupar les tasques pròpies de la tutoria. Aquest temps, en cap cas, es pot dedicar a activitats específiques de les àrees.
9. El claustre ha d'aprovar els criteris pedagògics per elaborar l'horari setmanal.
10. Per adequar el currículum a les necessitats de determinats alumnes, els centres, amb l'autorització prèvia de la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres, poden adoptar una distribució horària diferent de la que figura en l'annex 4 d'aquest Decret.

Article 27

Materials curriculars

1. La Conselleria d'Educació i Formació Professional ha de fomentar l'elaboració de materials curriculars per afavorir el desenvolupament i l'aplicació del currículum i ha de dictar les disposicions que orientin el treball dels mestres en aquest sentit, a més de regular-ne els procediments de supervisió.

2. Correspon als centres educatius, en el marc de la seva autonomia pedagògica, triar, si escau, els materials curriculars, sempre que s'adaptin al rigor científic adequat a l'edat dels alumnes i al currículum establert per la Conselleria d'Educació i Formació Professional. Els materials han de reflectir i fomentar el respecte als principis, els valors, les llibertats, els drets i els deures constitucionals i estatutaris, entre ells el foment d'una selecció i ús responsable i respectuós amb el medi ambient, així com als principis i valors recollits en la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral davant la violència de gènere, als quals ha d'ajustar-se tota l'activitat educativa. Les administracions educatives han de vetlar perquè els materials educatius fomentin la igualtat entre dones i homes i s'hi eliminin els estereotips sexistes o discriminatoris.

3. La supervisió dels llibres de text i la resta del material curricular ha de formar part del procés ordinari d'inspecció que exerceix la Conselleria d'Educació i Formació Professional.

4. Els llibres de text i consulta no poden ser substituïts abans que transcorri un període mínim de quatre cursos acadèmics. Excepcionalment, quan la concreció curricular ho requereixi i amb l'informe favorable del Departament d'Inspecció Educativa, poden ser substituïts abans de la finalització del període esmentat.

5. Abans del 30 de juny de cada any, els centres han de comunicar a les famílies la relació dels llibres de text, de consulta i de lectura per a cada curs escolar. Així mateix, abans d'aquesta data els centres sostinguts amb fons públics han d'haver introduït aquesta relació al programa de gestió educativa de les Illes Balears (GESTIB).

Article 28

Recursos

1. La Conselleria d'Educació i Formació Professional ha de dotar els centres sostinguts amb fons públics dels recursos educatius, humans i materials necessaris per oferir un ensenyament de qualitat i garantir la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'educació.

2. La Conselleria d'Educació i Formació Professional pot assignar recursos addicionals i arbitrar mesures de caràcter extraordinari en determinats centres sostinguts amb fons públics per raó dels projectes innovadors en matèria d'atenció a la diversitat i per compensar les condicions d'especial necessitat de la població que escolaritzen en els termes que s'estableixin reglamentàriament. A aquests efectes, es tindrà en compte l'índex socioeconòmic i cultural del centre (ISEC) en les condicions que estableixi la Conselleria d'Educació i Formació Professional.

3. En el procés d'aplicació de la LOE, la Conselleria d'Educació i Formació Professional ha de proveir els recursos necessaris per garantir:

- a) Un nombre màxim de 25 alumnes per aula, sense perjudici de la reducció progressiva de ràtios, com a resultat de la implementació del pla que preveu la disposició addicional tercera de la Llei 1/2022.
- b) La posada en funcionament d'un pla de foment de la lectura.
- c) L'establiment de programes de reforç i suport educatiu i de millora dels aprenentatges.
- d) L'establiment de programes de reforç de l'aprenentatge de la llengua estrangera.
- e) L'atenció a la diversitat dels alumnes i, en especial, l'atenció als que presenten necessitats específiques de suport educatiu.
- f) L'establiment de programes de reforç de l'aprenentatge de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- g) L'adopció de mesures de suport i d'incentivació als mestres.
- h) L'existència de serveis o professionals especialitzats en l'orientació educativa, psicopedagògica i professional.
- i) L'adopció de mesures d'orientació a les mares, pares o tutors legals dels alumnes pel que fa al desenvolupament del procés d'aprenentatge.

4. La Conselleria d'Educació i Formació Professional ha de promoure la coordinació dels serveis externs amb els centres educatius per assegurar una acció conjunta i efectiva.

Article 29

Atribució docent

1. L'atribució docent per als mestres d'educació primària dels centres públics és la que s'estableix en el Reial decret 1594/2011, de 4 de novembre, pel qual s'estableixen les especialitats docents del cos de mestres que exerceixen les seves funcions en les etapes d'educació infantil i d'educació primària regulades en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

2. L'atribució docent per als mestres d'educació primària dels centres privats és la que s'estableix en el Reial decret 476/2013, de 21 de juny, pel qual es regulen les condicions de qualificació i formació que han de tenir els mestres dels centres privats d'educació infantil i d'educació primària.

Disposició addicional primera

Gènere

Les formes del gènere gramatical tradicionalment dit masculí que apareixen en aquesta norma s'han d'entendre com a genèriques quan es refereixen a persones. Per tant, les inclouen totes, amb independència del sexe amb què s'identifiquin.

Disposició addicional segona

Igualtat entre les persones

Els centres docents han d'adoptar les mesures necessàries per garantir que es compleix el que s'estableix en la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març per a la igualtat efectiva de dones i homes i en el capítol I del títol IV de la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes, i en l'article 12 de la Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals i per erradicar l'LGTBI-fòbia.

Disposició addicional tercera

Protecció de dades de caràcter personal

En relació amb les dades de caràcter personal de les persones interessades en els procediments que es regulen en aquest Decret, s'ha de complir el que es preveu en la disposició addicional vint-i-tresena de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, així com el que es preveu en la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, i en el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades).

Disposició addicional quarta

Ensenyament de Religió

1. Els ensenyaments de Religió s'han d'incloure en l'educació primària d'acord amb el que s'estableix en la disposició addicional segona de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

2. La Conselleria d'Educació i Formació Professional ha de garantir que, a l'inici del curs, les mares, pares o tutors legals que ostenten i exerceixen la pàtria potestat dels alumnes puguin manifestar la seva voluntat que aquests rebin o no rebin ensenyaments de Religió.

3. La Conselleria d'Educació i Formació Professional ha de vetlar perquè els centres respectin els drets de tots els alumnes i de les seves mares, pares o tutors legals i perquè no suposi cap discriminació rebre ensenyaments de Religió o no rebre'n.

4. Els centres docents han de disposar les mesures organitzatives perquè els alumnes les mares, pares o tutors legals dels quals no hagin optat perquè cursin ensenyaments de Religió rebin la deguda Atenció Educativa supervisada. Els centres han de planificar i programar aquesta atenció de manera que es dirigeixin al desenvolupament de les competències clau a través de la realització de projectes significatius per als alumnes i de la resolució col·laborativa de problemes, tot reforçant l'autoestima, la promoció de la salut mitjançant l'activitat física, l'autonomia, la reflexió i la responsabilitat, per a la qual cosa la Conselleria d'Educació i Formació Professional publicarà orientacions. En tot cas les activitats proposades han d'anar dirigides a reforçar els aspectes més transversals del currículum, tot afavorint la interdisciplinarietat i la connexió entre els diferents sabers.

5. Les activitats a les quals es refereix l'apartat anterior en cap cas no han de comportar l'aprenentatge de continguts curriculars associats al coneixement del fet religiós ni a qualsevol àrea de l'etapa.

6. La determinació del currículum de l'ensenyament de les diferents confessions religioses amb les quals l'Estat ha subscrit acords de cooperació en matèria educativa serà competència de les corresponents autoritats religioses.

7. Amb la finalitat de garantir el principi d'igualtat i la lliure concorrència entre tot els alumnes, les qualificacions que s'haguessin obtingut en l'avaluació dels ensenyaments de Religió no es computaran en les convocatòries en les quals hagin d'entrar en concorrència els expedients acadèmics.

Disposició addicional cinquena

Ensenyaments del sistema educatiu espanyol impartits en llengües estrangeres

1. La Conselleria d'Educació i Formació Professional pot autoritzar que una part de les àrees del currículum s'imparteixin en una llengua estrangera, sense que això suposi modificació dels aspectes bàsics del currículum regulats en aquest Decret. En aquest cas, procurarà que al llarg de l'etapa els alumnes adquireixin la terminologia pròpia de les àrees en la llengua oficial d'ensenyament prevista al projecte lingüístic de centre. Aquesta autorització ha d'atendre el que dicta el Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears.

2. El fet que els centres imparteixin els seus ensenyaments conforme al que es preveu en l'apartat anterior en cap cas pot suposar la modificació dels criteris per a l'admissió dels alumnes establerts en els articles 84 i 86 de la Llei orgànica 2/2006.

Disposició addicional sisena

Adaptació de referències

Les referències fets per la normativa vigent a les àrees d'educació primària s'han d'entendre fets a les àrees corresponents recollides en aquest Decret.

Disposició addicional setena

Nombre màxim d'alumnes per aula

Tenint en compte el que disposa l'apartat 3 de l'article 28 d'aquest Decret, i d'acord amb l'apartat 2 de l'article 87 de la Llei orgànica 2/2006, el director general de Planificació, Ordenació i Centres pot autoritzar, de forma excepcional, amb la corresponent dotació de recursos addicionals que siguin necessaris, un increment de fins a un deu per cent del nombre màxim d'alumnes per aula en els centres públics i privats concertats d'una mateixa àrea d'escolarització per atendre necessitats immediates d'escolarització dels alumnes d'integració tardana, per necessitats que venguin motivades pel trasllat de la unitat familiar en període d'escolarització extraordinària, a causa de la mobilitat forçosa de qualsevol de les mares, pares o tutors legals, o a causa de l'inici d'una mesura d'accolliment familiar de l'alumne.

Disposició transitòria primera

Aplicació del Decret 32/2014, de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears

1. El Decret 32/2014, de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears, serà d'aplicació en els cursos segon, quart i sisè d'educació primària durant el curs 2022-2023.

2. Els estàndards d'aprenentatge avaluable que figuren en els annexos del Decret 32/2014 tenen caràcter orientatiu per als cursos d'educació primària als quals es refereix l'apartat anterior durant l'any acadèmic 2022-2023.

Disposició transitòria segona

Aplicació de l'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de dia 21 de juliol de 2014 per la qual es desplega el currículum de l'educació primària a les Illes Balears

L'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de dia 21 de juliol de 2014 per la qual es desplega el currículum de l'educació primària a les Illes Balears, serà d'aplicació en els cursos segon, quart i sisè d'educació primària durant el curs 2022-2023.

Disposició transitòria tercera

Calendari d'aplicació

Aquest Decret és d'aplicació al primer, tercer i cinquè curs d'educació primària el curs escolar 2022-2023. Al segon, quart i sisè curs no s'ha d'aplicar fins al curs escolar 2023-2024.

Disposició derogatòria única

Derogació normativa

1. Queda derogat el Decret 32/2014, de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears.
2. Queda derogada l'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de dia 21 de juliol de 2014 per la qual es desplega el currículum de l'educació primària a les Illes Balears.
3. Queden derogades totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin a aquest Decret, el contradiguin o siguin incompatibles amb el que disposa.

Disposició final primera

Desplegament

Es faculta el conseller d'Educació i Formació Professional per dictar les disposicions necessàries per desplegar i executar aquest Decret.

Disposició final segona

Entrada en vigor

Aquest Decret entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 1 d'agost de 2022

La presidenta

Francesca Lluch Armengol i Socias

El conseller d'Educació i Formació Professional

Martí X. March i Cerdà

ANNEX 1

Perfil de sortida dels alumnes al final de l'ensenyament bàsic

1. Perfil de sortida

El perfil de sortida dels alumnes al final de l'ensenyament bàsic és l'eina en què es concreten els principis i les finalitats del sistema educatiu espanyol referits a aquest període. El perfil identifica i defineix, en connexió amb els reptes del segle XXI, les competències clau que s'espera que els alumnes hagin desenvolupat en completar aquesta fase del seu itinerari formatiu.

El perfil de sortida és únic i el mateix per a tot el territori nacional. És la pedra angular de tot el currículum, la matriu que el cohesionat, i cap a on convergeixen els objectius de les diferents etapes que constitueixen l'ensenyament bàsic. Es concep, per tant, com l'element que ha de fonamentar les decisions curriculars, així com les estratègies i les orientacions metodològiques en la pràctica lectiva. Ha de ser, a més, el fonament de l'aprenentatge permanent i el referent de l'avaluació interna i externa dels aprenentatges de l'alumne, en particular quant a la presa de decisions sobre promoció entre els diferents cursos, així com a l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria.

El perfil de sortida parteix d'una visió estructural i funcional de les competències clau. L'adquisició d'aquestes competències per part de l'alumne es considera indispensable per al seu desenvolupament personal, per resoldre situacions i problemes dels diferents àmbits de la seva vida, per crear noves oportunitats de millora, així com per aconseguir la continuïtat del seu itinerari formatiu i facilitar i desenvolupar la seva inserció i participació activa en la societat i en la cura de les persones, de l'entorn natural i del planeta. Es garanteix així la consecució del doble objectiu de formació personal i de socialització previst per a l'ensenyament bàsic en l'article 4.4 de la LOE, amb la finalitat de dotar cada alumne de les eines imprescindibles perquè desenvolupi un projecte de vida personal, social i professional satisfactori. Aquest projecte es constitueix com l'element articulador dels diversos aprenentatges que els permetran afrontar amb èxit els desafiaments i reptes als quals s'hauran d'enfrontar per dur-lo a terme.

El referent de partida per definir les competències recollides en el perfil de sortida ha estat la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018 relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent. L'ancoratge del perfil de sortida a la Recomanació del Consell reforça el compromís del sistema educatiu espanyol amb l'objectiu d'adoptar unes referències comunes que enforteixin la cohesió entre els sistemes educatius de la Unió Europea i facilitin que els seus ciutadans, si així ho consideren, puguin estudiar i treballar al llarg de la seva vida tant en el seu propi país com en altres països del seu entorn.

En el perfil, les competències clau de la Recomanació europea s'han vinculat als principals reptes i desafiaments globals del segle XXI als quals l'alumne s'haurà

d'afrontar i davant els quals necessitarà desplegar aquestes mateixes competències clau. De la mateixa manera, s'han incorporat també els reptes recollits en el document «Key Drivers of Curricula Change in the 21st Century» de l'Oficina Internacional d'Educació de la UNESCO, així com els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030, adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el setembre de 2015.

La vinculació entre competències clau i reptes del segle XXI és la que donarà sentit als aprenentatges, en acostar l'escola a situacions, qüestions i problemes reals de la vida quotidiana, la qual cosa, al seu torn, proporcionarà el punt necessari de suport per afavorir situacions d'aprenentatge significatives i rellevants, tant per als alumnes com per al personal docent. Es vol garantir que tot alumne que superi amb èxit l'ensenyament bàsic i, per tant, abasti el perfil de sortida sàpiga mobilitzar els aprenentatges adquirits per respondre als principals desafiaments als quals haurà de fer front al llarg de la seva vida:

- Desenvolupar una actitud responsable a partir de la presa de consciència de la degradació del medi ambient i del maltractament animal basada en el coneixement de les causes que els provoquen, agreugen o milloren, des d'una visió sistèmica, tant local com global.
- Identificar els diferents aspectes relacionats amb el consum responsable, valorar les seves repercussions sobre el bé individual i el comú, jutjar críticament les necessitats i els excessos i exercir un control social enfront de la vulneració dels seus drets.
- Desenvolupar hàbits de vida saludables a partir de la comprensió del funcionament de l'organisme i la reflexió crítica sobre els factors interns i externs que hi incideixen, i assumir la responsabilitat personal i social en la cura d'un mateix i de les altres persones, així com en la promoció de la salut pública.
- Desenvolupar un esperit crític, empàtic i proactiu per detectar situacions d'inequitat i exclusió a partir de la comprensió de les causes complexes que les originen.
- Entendre els conflictes com a elements connaturals a la vida en societat que s'han de resoldre de manera pacífica.
- Analitzar de manera crítica i aprofitar les oportunitats de tota mena que ofereix la societat actual, en particular les de la cultura digital,avaluar-ne els beneficis i els riscs i fer un ús ètic i responsable que contribueixi a la millora de la qualitat de vida personal i col·lectiva.
- Acceptar la incertesa com una oportunitat per articular respuestes més creatives i aprendre a manejar l'ansietat que pot implicar.
- Cooperar i conviure en societats obertes i canviants, valorar la diversitat personal i cultural com a font de riquesa i interessar-se per altres llengües i cultures.
- Sentir-se part d'un projecte col·lectiu, tant en l'àmbit local com en el global, i desenvolupar empatia i generositat.
- Desenvolupar les habilitats que li permetin continuar aprenent al llarg de la

vida, des de la confiança en el coneixement com a motor del desenvolupament i la valoració crítica dels riscs i beneficis que el coneixement té.

La resposta a aquests i altres desafiaments —entre els quals existeix una absoluta interdependència— exigeix els coneixements, les destreses i les actituds que són subjacents a les competències clau i que són tractats en les diferents àrees, àmbits i matèries que componen el currículum. Aquests continguts disciplinaris són imprescindibles, perquè sense aquests l'alumne no entendria el que passa al seu voltant i, per tant, no podria valorar críticament la situació ni, molt menys, respondre-hi adequadament. El que és essencial de la integració dels reptes en el perfil de sortida és el fet que afegeixen una exigència d'actuació, la qual connecta amb l'enfocament competencial del currículum: la meta no és la simple adquisició de continguts, sinó aprendre a utilitzar-los per solucionar necessitats que trobam dins la realitat.

Aquests desafiaments impliquen adoptar una posició ètica exigent, ja que suposen articular la cerca legítima del benestar personal respectant el bé comú. Requereixen, a més, transcendir la mirada local per analitzar i comprometre's també amb els problemes globals. Tot això exigeix, d'una banda, una ment complexa, capaç de pensar en termes sistèmics, oberts i amb un alt nivell d'incertesa, i de l'altra, la capacitat d'empatitzar amb aspectes rellevants, encara que no ens afectin de manera directa, la qual cosa implica assumir els valors de justícia social, equitat i democràcia, així com desenvolupar una esperit crític i proactiu cap a les situacions d'injustícia, inequitat i exclusió.

2. Competències clau que s'han d'adquirir

Les competències clau que es recullen en el perfil de sortida són l'adaptació al sistema educatiu espanyol de les competències clau establertes en l'esmentada Recomanació del Consell de la Unió Europea. Aquesta adaptació respon a la necessitat de vincular aquestes competències amb els reptes i desafiaments del segle XXI, amb els principis i les finalitats del sistema educatiu establerts en la LOE i amb el context escolar, ja que la Recomanació es refereix a l'aprenentatge permanent que ha de produir-se al llarg de tota la vida, mentre que el perfil remet a un moment precís i limitat del desenvolupament personal, social i formatiu de l'alumne: l'etapa de l'ensenyament bàsic.

Amb caràcter general, s'ha d'entendre que la consecució de les competències i els objectius prevists en la LOMLOE per a les diferents etapes educatives està vinculada a l'adquisició i al desenvolupament de les competències clau recollides en aquest perfil de sortida, que són les següents:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència plurilingüe.
- Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria.

- Competència digital.
- Competència personal, social i d'aprendre a aprendre.
- Competència ciutadana.
- Competència emprenedora.
- Competència en consciència i expressió culturals.

La transversalitat és una condició inherent al perfil de sortida, en el sentit que tots els aprenentatges contribueixen a la seva consecució. De la mateixa manera, l'adquisició de cadascuna de les competències clau contribueix a l'adquisició de totes les altres. No existeix jerarquia entre elles, ni pot establir-se una correspondència exclusiva amb una única àrea, àmbit o matèria, sinó que totes es concreten en els aprenentatges de les diferents àrees, àmbits o matèries i, al seu torn, s'adquireixen i desenvolupen a partir dels aprenentatges que es produeixen en el conjunt d'aquestes.

3. Descriptors operatius de les competències clau en l'ensenyament bàsic

Quant a la dimensió aplicada de les competències clau, s'ha definit per a cada una d'elles un conjunt de descriptors operatius a partir dels diferents marcs europeus de referència existents.

Els descriptors operatius de les competències clau constitueixen, juntament amb els objectius de l'etapa, el marc referencial a partir del qual es concreten les competències específiques de cada àrea, àmbit o matèria. Aquesta vinculació entre descriptors operatius i competències específiques propicia que, de l'avaluació d'aquestes últimes, es pugui col·legir el grau d'adquisició de les competències clau definides en el perfil de sortida i, per tant, la consecució de les competències i objectius prevists per a l'etapa.

Atès que les competències s'adquireixen necessàriament de manera seqüencial i progressiva, s'inclouen també en el perfil els descriptors operatius que orienten sobre el nivell d'acolliment esperat en completar l'educació primària, de manera que s'afavoreixi i s'explici la continuïtat, la coherència i la cohesió entre les dues etapes que componen l'ensenyament obligatori.

COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA (CCL)

La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita o signada, de manera coherent i adequada, en diferents àmbits i contexts i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, de signes, escrits, audiovisuals o multimodals, per tal d'evitar els riscs de manipulació i desinformació. També permet comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o el llenguatge de signes per pensar i per aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

Descriptor operatiu:

<i>En completar l'educació primària, l'alumne...</i>	<i>En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne...</i>
CCL1. Expressa fets, conceptes, pensaments, opinions o sentiments de manera oral, escrita, signada o multimodal, amb claredat i adequació, en diferents contexts quotidians del seu entorn personal, social i educatiu, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per intercanviar informació i crear coneixement com per construir vincles personals.	CCL1. S'expressa de manera oral, escrita, signada o multimodal amb coherència, correcció i adequació als diferents contexts socials, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per intercanviar informació, crear coneixement i transmetre opinions, com per construir vincles personals.
CCL2. Comprèn, interpreta i valora texts orals, escrits, signats o multimodals senzills dels àmbits personal, social i educatiu, amb acompanyament puntual, per participar activament en contexts quotidians i per construir coneixement.	CCL2. Comprèn, interpreta i valora amb actitud crítica texts orals, escrits, signats o multimodals dels àmbits personal, social, educatiu i professional per participar en diferents contexts de manera activa i informada i per construir coneixement.
CCL3. Localitza, selecciona i contrasta, amb el degut acompanyament, informació senzilla procedent de dues fonts o més,avaluant-ne la fiabilitat i utilitat en funció dels objectius de lectura, i la integra i transforma en coneixement per comunicar-la, adoptant un punt de vista creatiu, crític i personal i a la vegada respectuós amb la propietat intel·lectual.	CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera progressivament autònoma informació procedent de diferents fonts,avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscs de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per comunicar-la, adoptant un punt de vista creatiu, crític i personal i a la vegada respectuós amb la propietat intel·lectual.
CCL4. Llegeix obres diverses adequades al seu progrés maduratiu i selecciona les que millor s'ajusten als seus gusts i interessos; reconeix el patrimoni literari com a font de gaudi i aprenentatge individual i col·lectiu, i mobilitza la seva experiència personal i lectora per construir i compartir la seva interpretació de les obres i per crear texts	CCL4. Llegeix amb autonomia obres diverses adequades a la seva edat i selecciona les que millor s'ajusten als seus gusts i interessos; aprecia el patrimoni literari com a base privilegiada de l'experiència individual i col·lectiva, i mobilitza la seva pròpia experiència biogràfica i els seus coneixements literaris i

d'intenció literària a partir de models senzills.	culturals per construir i compartir la seva interpretació de les obres i per crear texts d'intenció literària de progressiva complexitat.
CCL5. Posa les seves pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la gestió dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones i detecta els usos discriminatoris i els abusos de poder, per tal d'afavorir la utilització no només eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.	CCL5. Posa les seves pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones i bandeja els usos discriminatoris de la llengua i els abusos de poder, per tal d'afavorir la utilització no només eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.

COMPETÈNCIA PLURILINGÜE (CP)

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i apropar-se als contextos i usos lingüístics que es troben en la seva entitat social, mantenir i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

Descriptor operatiu:

<i>En completar l'educació primària, l'alumne...</i>	<i>En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne...</i>
CP1. Usa, almenys, una llengua, a més de la llengua o llengües familiars, per respondre a necessitats comunicatives senzilles i predictibles, de manera adequada tant al seu desenvolupament i interessos com a situacions i contexts quotidians dels àmbits personal, social i educatiu.	CP1. Usa eficaçment una o més llengües, a més de la llengua o llengües familiars, per respondre a les seves necessitats comunicatives, de manera apropiada i adequada tant al seu desenvolupament i interessos com a diferents situacions i contexts dels àmbits personal, social, educatiu i professional.
CP2. A partir de les seves experiències, reconeix la diversitat de perfils lingüístics i experimenta estratègies que, de manera guida, li permeten realitzar transferències senzilles entre diferents llengües per comunicar-se en contexts quotidians i ampliar el seu repertori lingüístic individual.	CP2. A partir de les seves experiències, realitza transferències entre diferents llengües com a estratègia per comunicar-se i ampliar el seu repertori lingüístic individual.

CP3. Coneix i respecta la diversitat lingüística i cultural present en el seu entorn i en reconeix i comprèn el valor com a factor de diàleg, per millorar la convivència.	CP3. Coneix, valora i respecta la diversitat lingüística i cultural present en la societat, i la integra en el seu desenvolupament personal com a factor de diàleg, per fomentar la cohesió social.

COMPETÈNCIA MATEMÀTICA I COMPETÈNCIA EN CIÈNCIA, TECNOLOGIA I ENGINYERIA (STEM)

La competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (*competència STEM*, per les seves sigles en anglès) entranya la comprensió del món utilitzant els mètodes científics, el pensament i la representació matemàtics, la tecnologia i els mètodes de l'enginyeria per transformar l'entorn de forma compromesa, responsable i sostenible.

La competència matemàtica permet desenvolupar i aplicar la perspectiva i el raonament matemàtics amb la finalitat de resoldre diversos problemes en diferents contexts.

La competència en ciència comporta la comprensió i explicació de l'entorn natural i social per mitjà d'un conjunt de coneixements i metodologies, incloses l'observació i l'experimentació, amb la finalitat de plantejar preguntes i extreure conclusions basades en proves per poder interpretar i transformar el món natural i el context social.

La competència en tecnologia i enginyeria comprèn l'aplicació dels coneixements i metodologies propis de les ciències per transformar la nostra societat d'acord amb les necessitats o desitjos humans en un marc de seguretat, responsabilitat i sostenibilitat.

Descriptor operatius:

<i>En completar l'educació primària, l'alumne...</i>	<i>En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne...</i>
STEM1. Utilitza, de manera guiada, alguns mètodes inductius i deductius propis del raonament matemàtic en situacions conegeudes, selecciona i empra algunes estratègies per resoldre problemes i reflexiona sobre les solucions obtingudes.	STEM1. Utilitza mètodes inductius i deductius propis del raonament matemàtic en situacions conegeudes, selecciona i empra diferents estratègies per a la resolució de problemes, n'analitza críticament les solucions i reformula el procediment, si és necessari.
STEM2. Utilitza el pensament científic per entendre i explicar alguns dels fenòmens que ocorren al seu voltant, confia en el coneixement com a motor de desenvolupament, utilitza eines i	STEM2. Utilitza el pensament científic per entendre i explicar els fenòmens que ocorren al seu voltant, confia en el coneixement com a motor de desenvolupament, es plantejant preguntes

instruments adequats, es planteja preguntes i dur a terme experiments senzills de forma guiada.	i comprova hipòtesis mitjançant l'experimentació i la indagació, utilitza eines i instruments adequats, aprecia la importància de la precisió i la veritat i mostra una actitud crítica sobre l'abast i les limitacions de la ciència.
STEM3. Duu a terme projectes de forma guiada; en dissenya, fabrica i avalua diferents prototips o models, i s'adapta davant la incertesa, per tal de generar, en equip, un producte creatiu amb un objectiu concret, procurant la participació de tot el grup i resolent pacíficament els conflictes que puguin sorgir.	STEM3. Planteja i desenvolupa projectes; en dissenya, fabrica i avalua diferents prototips o models per generar i utilitzar productes que donin solució a una necessitat o problema de manera creativa i en equip; procura que tot el grup参与; resol pacíficament els conflictes que puguin sorgir; s'adapta davant la incertesa, i valora la importància de la sostenibilitat.
STEM4. Interpreta i transmet els elements més rellevants d'alguns mètodes i resultats científics, matemàtics i tecnològics de manera clara i veraç, utilitzant la terminologia científica apropiada, en diferents formats (dibuixos, diagrames, gràfics, símbols, etc.) i aprofitant de manera crítica, ètica i responsable la cultura digital per compartir i construir nous coneixements.	STEM4. Interpreta i transmet els elements més rellevants de processos, raonaments, demostracions, mètodes i resultats científics, matemàtics i tecnològics de manera clara i precisa, en diferents formats (gràfics, taules, diagrames, fórmules, esquemes, símbols, etc.) i aprofitant de manera crítica la cultura digital, incloent el llenguatge matemàtic formal, amb ètica i responsabilitat, per compartir i construir nous coneixements.
STEM5. Participa en accions fonamentades científicament per promoure la salut i preservar el medi ambient i els éssers vius, aplicant principis d'ètica i seguretat i practicant el consum responsable.	STEM5. Emprèn accions fonamentades científicament per promoure la salut física, mental i social, i preservar el medi ambient i els éssers vius; aplica principis d'ètica i seguretat en la realització de projectes per transformar el seu entorn pròxim de manera sostenible; en valora l'impacte global, i practica el consum responsable.

COMPETÈNCIA DIGITAL (CD)

La competència digital implica l'ús segur, saludable, sostenible, crític i responsable de les tecnologies digitals per a l'aprenentatge, en el treball i per a la participació en la societat, així com la interacció amb aquestes tecnologies.

Inclou l'alfabetització en informació i dades, la comunicació i la col·laboració, l'educació mediàtica, la creació de continguts digitals (inclosa la programació), la seguretat (inclusió el benestar digital i les competències relacionades amb la ciberseguretat), assumptes relacionats amb la ciutadania digital, la privacitat, la

propietat intel·lectual, la resolució de problemes i el pensament computacional i crític.

Descriptor operatiu:

<i>En completar l'educació primària, l'alumne...</i>	<i>En completar l'ensenyançament bàsic, l'alumne...</i>
CD1. Fa cerques guiades a internet i utilitzar estratègies senzilles per al tractament digital de la informació (paraules clau, selecció d'informació rellevant, organització de dades, etc.) amb una actitud crítica sobre els continguts obtinguts.	CD1. Fa cerques a internet atenent a criteris de validesa, qualitat, actualitat i fiabilitat, selecciona els resultats de manera crítica i els arxiva per recuperar-los, referenciar-los i reutilitzar-los amb respecte a la propietat intel·lectual.
CD2. Crea, integra i reelabora continguts digitals en diferents formats (text, taula, imatge, àudio, vídeo, programa informàtic, etc.) mitjançant l'ús de diferents eines digitals per expressar idees, sentiments i coneixements, respectant la propietat intel·lectual i els drets d'autor dels continguts que reutilitza.	CD2. Gestiona i utilitzar el seu propi entorn personal digital d'aprenentatge permanent per construir nou coneixement i crear continguts digitals, mitjançant estratègies de tractament de la informació i l'ús de diferents eines digitals, seleccionant i configurant la més adequada en funció de la tasca i de les seves necessitats d'aprenentatge permanent.
CD3. Participa en activitats i projectes escolars mitjançant l'ús d'eines o plataformes virtuals que li permeten construir nou coneixement, comunicar-se, treballar cooperativament, compartir dades i continguts en entorns digitals restringits i supervisats de manera segura, amb una actitud oberta i responsable davant el seu ús.	CD3. Es comunica, participa, col·labora i interactua compartint coneixements, dades i informació mitjançant eines i plataformes virtuals, gestiona de manera responsable les seves accions, presència i visibilitat en la xarxa i exerceix una ciutadania digital activa, cívica i reflexiva.
CD4. Coneix els riscs i adopta, amb l'orientació del docent, mesures preventives en usar les tecnologies digitals per protegir els dispositius, les dades personals, la salut i el medi ambient, i s'inicia en l'adopció d'hàbits d'ús crític, segur, saludable i sostenible d'aquestes tecnologies.	CD4. Identifica riscs i adopta mesures en usar les tecnologies digitals per protegir els dispositius, les dades personals, la salut i el medi ambient, i per prendre consciència de la importància i necessitat de fer un ús crític, legal, segur, saludable i sostenible d'aquestes tecnologies.
CD5. S'inicia en el desenvolupament de solucions digitals senzilles i sostenibles (reutilització de materials tecnològics, programació informàtica per blocs, robòtica educativa, etc.) per resoldre problemes concrets o reptes proposats de manera creativa, i demana ajuda si és	CD5. Desenvolupa aplicacions informàtiques senzilles i solucions tecnològiques creatives i sostenibles per resoldre problemes concrets o respondre a reptes proposats, i mostra interès i curiositat per l'evolució de les tecnologies digitals i pel seu desenvolupament

necessari.	sostenible i ús ètic.

COMPETÈNCIA PERSONAL, SOCIAL I D'APRENDRE A APRENDRE (CPSAA)

La competència personal, social i d'aprendre a aprendre implica la capacitat de reflexionar sobre un mateix, per autoconèixer-se, acceptar-se i promoure un creixement personal constant. També implica la capacitat de gestionar el temps i la informació eficaçment, col·laborar amb els altres de manera constructiva, mantenir la resiliència i gestionar l'aprenentatge al llarg de la vida. Inclou, a més, la capacitat de fer front a la incertesa i la complexitat, adaptar-se als canvis, aprendre a gestionar els processos metacognitius, identificar conductes contràries a la convivència i desenvolupar estratègies per tractar-les, contribuir al benestar físic, mental i emocional propi i dels altres, desenvolupant habilitats per cuidar-se a un mateix i als que l'envolten a través de la corresponsabilitat, ser capaç de dur una vida orientada al futur, així com expressar empatia i tractar els conflictes en un context integrador i de suport.

Descriptor operatius:

<i>En completar l'educació primària, l'alumne...</i>	<i>En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne...</i>
CPSAA1. És conscient de les pròpies emocions, idees i comportaments personals, empra estratègies per gestionar-les en situacions de tensió o conflicte, s'adapta als canvis i els harmonitza per aconseguir els seus propis objectius.	CPSAA1. Regula i expressa les seves emocions enfortint l'optimisme, la resiliència, l'autoeficàcia i la cerca de propòsit i motivació cap a l'aprenentatge, per gestionar els reptes i canvis i harmonitzar-los amb els seus propis objectius.
CPSAA2. Coneix els riscs més rellevants i els principals actius per a la salut, adopta estils de vida saludables per al seu benestar físic i mental, i detecta i cerca suport davant situacions violentes i discriminatòries.	CPSAA2. Compren els riscs per a la salut relacionats amb factors socials, consolida estils de vida saludables tant des del punt de físic com mental, reconeix conductes contràries a la convivència i aplica estratègies per tractar-les.
CPSAA3. Reconeix i respecta les emocions i experiències dels altres, participa activament en el treball en grup, assumeix les responsabilitats individuals assignades i empra estratègies cooperatives dirigides a la consecució d'objectius compartits.	CPSAA3. Comprèn proactivament les perspectives i les experiències dels altres i les incorpora al seu aprenentatge, per participar en el treball en grup, distribueix i accepta tasques i responsabilitats de manera equitativa i empra estratègies cooperatives.
CPSAA4. Reconeix el valor de l'esforç i la dedicació personal per a la millora del seu aprenentatge i adopta postures crítiques quan es produeixen processos de reflexió	CPSAA4. Realitza autoavaluacions sobre el seu procés d'aprenentatge, buscant fonts fiables per validar, sustentar i contrastar la informació i per obtenir conclusions

guiats.	rellevants.
CPSAA5. Planeja objectius a curt termini, utilitza estratègies d'aprenentatge autoregulat, participa en processos d'autoavaluació i coavaluació, reconeix les seves limitacions i sap buscar ajuda en el procés de construcció del coneixement.	CPSAA5. Planeja objectius a mitjà termini i desenvolupa processos metacognitius de retroalimentació per aprendre dels seus errors en el procés de construcció del coneixement.

COMPETÈNCIA CIUTADANA (CC)

La competència ciutadana contribueix al fet que els alumnes puguin exercir una ciutadania responsable i participar plenament en la vida social i cívica, basant-se en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels esdeveniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'acompliment d'una ciutadania mundial. Inclou l'alfabetització cívica, l'adopció conscient dels valors propis a una cultura democràtica fundada en el respecte als drets humans, la reflexió crítica sobre els grans problemes ètics del nostre temps, i el desenvolupament d'un estil de vida sostenible d'acord amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible plantejats en l'Agenda 2030.

Descriptor operatius:

<i>En completar l'educació primària, l'alumne...</i>	<i>En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne...</i>
CC1. Entén els fets històrics i socials més rellevants relatius a la seva pròpia identitat i cultura, reflexiona sobre les normes de convivència i les aplica de manera constructiva, dialogant i inclusiva en qualsevol context.	CC1. Analitza i comprèn idees relatives a la dimensió social i ciutadana de la seva pròpia identitat, així com als fets socials, històrics i normatius que la determinen, demostrant respecte per les normes, empatia, equitat i esperit constructiu en la interacció amb els altres en qualsevol context.
CC2. Participa en activitats comunitàries, la presa de decisions i la resolució dels conflictes de forma dialogada i respectuosa amb els procediments democràtics en el marc de la Unió Europea i la Constitució espanyola, els drets humans i de la infància, el valor de la diversitat i l'assoliment de la igualtat de gènere, la cohesió social i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.	CC2. Analitza i assumeix amb fonament els principis i valors que emanen del procés d'integració europeu, la Constitució espanyola i els drets humans i de la infància, participant en activitats comunitàries, com la presa de decisions o la resolució de conflictes, amb actitud democràtica, respecte per la diversitat i compromís amb la igualtat de gènere, la cohesió social, el desenvolupament sostenible i l'assoliment de la ciutadania mundial.

CC3. Reflexiona i dialoga sobre valors i problemes ètics d'actualitat i comprèn la necessitat de respectar diferents cultures i creences, cuidar l'entorn, rebutjar prejudicis i estereotips, i oposar-se a qualsevol forma de discriminació o violència.	CC3. Comprèn i analitza problemes ètics fonamentals i d'actualitat, considera críticament els valors propis i aliens, i desenvolupa els seus propis judicis per afrontar la controvèrsia moral amb actitud dialogant, argumentativa, respectuosa i oposada a qualsevol mena de discriminació o violència.
CC4. Comprèn les relacions sistèmiques entre les accions humanes i l'entorn i s'inicia en l'adopció d'hàbits de vida sostenibles, per contribuir a la conservació de la biodiversitat des d'una perspectiva tant local com global.	CC4. Comprèn les relacions sistèmiques d'interdependència, ecodependència i interconnexió entre actuacions locals i globals, i adopta, de manera conscient i motivada, un estil de vida sostenible, ecològic i socialment responsable.

COMPETÈNCIA EMPRENEDORA (CE)

La competència emprenedora implica desenvolupar un enfocament vital adreçat a actuar sobre oportunitats i idees, utilitzant els coneixements específics necessaris per generar resultats de valor per a altres persones. A més, implica aportar estratègies que permeten adaptar la mirada per detectar necessitats i oportunitats; entrenar el pensament per analitzar i avaluar l'entorn; crear i replantejar idees utilitzant la imaginació, la creativitat, el pensament estratègic i la reflexió ètica, crítica i constructiva dins els processos creatius i d'innovació, i despertar la disposició a aprendre, a arriscar i a afrontar la incertesa. També implica prendre decisions basades en la informació i el coneixement i col·laborar de manera àgil amb altres persones, amb motivació i empatia, habilitats de comunicació i de negociació, per portar les idees plantejades a l'acció mitjançant la planificació i gestió de projectes sostenibles de valor social, cultural, econòmic i financer.

Descriptor operatiu:

<i>En completar l'educació primària, l'alumne...</i>	<i>En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne...</i>
CE1. Reconeix necessitats i reptes a afrontar i elabora idees originals, utilitzant destreses creatives i prenen consciència de les conseqüències i efectes que les idees puguin generar en l'entorn, per proposar solucions valuoses que responguin a les necessitats detectades.	CE1. Analitza necessitats, oportunitats i afronta reptes amb sentit crític, fa balanç de la seva sostenibilitat i valora l'impacte que puguin suposar en l'entorn, per presentar idees i solucions innovadores, ètiques i sostenibles, dirigides a crear valor en l'àmbit personal, social, educatiu i professional.
CE2. Identifica fortaleses i feblezes pròpies utilitzant estratègies d'autoconeixement,	CE2. Avalua les fortaleses i feblezes pròpies fent ús d'estratègies d'autoconeixement i

s'inicia en el coneixement d'elements econòmics i financers bàsics i els aplica a situacions i problemes de la vida quotidiana, per detectar els recursos que puguin portar les idees originals i valuoses a l'acció.	autoeficàcia i comprèn els elements fonamentals de l'economia i les finances, aplicant coneixements econòmics i financers a activitats i situacions concretes, utilitzant destreses que afavoreixin el treball col·laboratiu i en equip, per reunir i optimitzar els recursos necessaris que portin a l'acció una experiència emprenedora de valor.
CE3. Crea idees i solucions originals, planifica tasques, coopera amb els altres i en equip, i valora el procés realitzat i el resultat obtingut, per dur a terme una iniciativa emprenedora, considerant l'experiència com una oportunitat per aprendre.	CE3. Desenvolupa el procés de creació d'idees i solucions valuoses i pren decisions, de manera raonada, utilitzant estratègies àgils de planificació i gestió, i reflexiona sobre el procés realitzat i el resultat obtingut, per dur a terme el procés de creació de prototips innovadors i de valor, considerant l'experiència com una oportunitat per aprendre.

COMPETÈNCIA EN CONSCIÈNCIA I EXPRESSIÓ CULTURALS (CCEC)

La competència en consciència i expressió culturals comporta comprendre i respectar la forma en què les idees, les opinions, els sentiments i les emocions s'expressen i es comuniquen de manera creativa en diferents cultures i per mitjà d'un ventall ampli de manifestacions artístiques i culturals. Implica també un compromís en la comprensió, el desenvolupament i l'expressió de les idees pròpies i del sentit del lloc que s'ocupa o del paper que es desenvolupa en la societat. Així mateix, requereix la comprensió de la pròpia identitat en l'evolució i del patrimoni cultural en un món caracteritzat per la diversitat, així com la presa de consciència sobre el fet que l'art i altres manifestacions culturals poden suposar una manera de mirar el món i de donar-li forma.

Descriptor operatius:

<i>En completar l'educació primària, l'alumne...</i>	<i>En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne...</i>
CCEC1. Reconeix i aprecia els aspectes fonamentals del patrimoni cultural i artístic i comprèn les diferències entre distintes cultures i la necessitat de respectar-les.	CCEC1. Coneix, aprecia críticament i respecta el patrimoni cultural i artístic, s'implica en la seva conservació i valora l'enriquiment inherent a la diversitat cultural i artística.
CCEC2. Reconeix i s'interessa per les especificitats i intencionalitats de les manifestacions artístiques i culturals més destacades del patrimoni i n'identifica els mitjans i suports, així com els llenguatges i	CCEC2. Gaudeix, reconeix i analitza amb autonomia les especificitats i intencionalitats de les manifestacions artístiques i culturals més destacades del patrimoni, i en distingeix els mitjans i

elements tècnics que les caracteritzen.	suports així com els llenguatges i elements tècnics que les caracteritzen.
CCEC3. Expressa idees, opinions, sentiments i emocions de forma creativa i amb una actitud oberta i inclusiva, utilitzant distints llenguatges artístics i culturals, integrant el seu propi cos, interactuant amb l'entorn i desenvolupant les seves capacitats afectives.	CCEC3. Expressa idees, opinions, sentiments i emocions per mitjà de produccions culturals i artístiques, integrant el seu propi cos i desenvolupant l'autoestima, la creativitat i el sentit del lloc que ocupa en la societat, amb una actitud empàtica, oberta i col·laborativa.
CCEC4. Experimenta de forma creativa en diferents mitjans i suports i amb diverses tècniques plàstiques, visuals, audiovisuals, sonores o corporals, per elaborar propostes artístiques i culturals.	CCEC4. Coneix, selecciona i utilitza amb creativitat diversos mitjans, suports, així com tècniques plàstiques, visuals, audiovisuals, sonores o corporals per a la creació de productes artístics i culturals, tant de forma individual com col·laborativa, i identifica oportunitats de desenvolupament personal, social i laboral, així com d'emprenedoria.

ANNEX 3

Situacions d'aprenentatge

Les situacions d'aprenentatge són instruments de disseny curricular que, a partir de la concreció curricular del centre, integren tots els elements que formen part del procés d'ensenyament-aprenentatge competencial en el marc del currículum de les àrees.

El plantejament de les situacions d'aprenentatge respon al requeriment a les administracions educatives d'afavorir el desenvolupament del currículum mitjançant l'elaboració de models oberts de programació docent que puguin atendre les necessitats dels alumnes, tal com s'exposa en el punt 3 de l'article 121 de la LOE. Les situacions d'aprenentatge es despleguen i implementen en forma de programacions d'aula.

Les situacions s'adrecen a l'assoliment dels objectius de l'etapa sobre la base de la verificació dels descriptors prevists en el perfil de sortida corresponent. Aquests descriptors es vinculen a les competències específiques definides en aquest Decret per a l'àrea. Atès que les competències específiques comporten la mobilització de diversos sabers i recursos per tal de resoldre situacions complexes a partir dels criteris d'avaluació d'aquestes competències, les situacions d'aprenentatge integren un plantejament d'avaluació formativa, de forma que preveuen les dinàmiques d'implicació dels alumnes en el seu procés d'aprenentatge, la retroacció per part dels mestres i la valoració final, que ha de fonamentar els procediments de qualificació.

Per tal de promoure el desenvolupament de les competències clau dins el currículum i atendre així el perfil de sortida de l'etapa, les situacions d'aprenentatge han de ser significatives, obertes i complexes. Han de presentar reptes que es puguin adaptar a les capacitats individuals dels alumnes i al seu nivell maduratiu i proporcionar les condicions que els puguin encoratjar a valorar críticament el seu propi procés d'aprenentatge i el seu treball, tot facilitant així una evaluació formativa.

Una situació d'aprenentatge és significativa quan els alumnes poden establir les connexions entre l'aprenentatge adquirit i les seves aplicacions immediates i potencials. La situació és oberta si els facilita l'exploració de diverses possibilitats de coneixement i no només una; incorpora una varietat de tasques, encoratja l'ús de diferents llenguatges de recerca i comunicació, i té com a resultat diferents tipus de respostes i produccions. Finalment, una situació d'aprenentatge és complexa si requereix l'ús de diversos coneixements i sabers del currículum, de forma que permet que els alumnes interrelacionin els diversos elements que en formen part.

Les situacions d'aprenentatge parteixen d'una proposta, a partir de la qual l'equip docent ha d'acompanyar l'alumne en el seu procés de desenvolupament, ha de

dissenyar els escenaris que facilitin i potencien l'aprenentatge, i adoptar i ajustar els recursos necessaris en resposta a les seves necessitats i interessos. Aquests escenaris han d'afavorir que els alumnes vagin assumint autonomia i responsabilitats individuals i col·lectives.

Les situacions d'aprenentatge desenvolupen les competències específiques de l'àrea o àrees, a les quals són aplicables els criteris d'avaluació. Aquestes situacions haurien de permetre a l'equip docent relacionar els aprenentatges adquirits per part dels alumnes amb l'assoliment dels objectius generals de l'etapa i amb l'aprenentatge d'altres àrees, tot facilitant la transferència del coneixement.

Les situacions d'aprenentatge també han d'afavorir el treball en equip, mitjançant el plantejament de tasques que requereixin habilitats socials i de relació amb els altres.

Atesa la diversitat dels alumnes, és important desenvolupar situacions d'aprenentatge inclusives, que tenguin la flexibilitat suficient per permetre l'adaptació a diferents ritmes d'aprenentatge i que, tot seleccionant les dinàmiques de grup adequades, facilitin la participació de tots en les activitats. En aquest sentit, els principis del disseny universal de l'aprenentatge són el fonament per a aquest desenvolupament, com estableix el punt 3 de l'article 4 de la LOE. El disseny universal de l'aprenentatge es fonamenta en el fet de proporcionar diversos mitjans d'implicació, representació, acció i expressió dels alumnes en l'activitat.

Aquestes situacions han d'afavorir la transferència dels aprenentatges adquirits a les diverses situacions de la realitat quotidiana de l'alumne, en funció del seu nivell maduratiu. En el seu disseny, s'ha d'afavorir el desenvolupament progressiu d'un enfocament crític i reflexiu, així com el tractament d'aspectes relacionats amb l'interès comú, la sostenibilitat, el respecte a la diferència i la convivència, i s'ha d'iniciar en la gestió de les possibles situacions de conflicte mitjançant la cooperació, el diàleg i el consens. A més, s'han de tenir en compte les condicions personals, familiars, socials i culturals dels alumnes, així com el seu nivell maduratiu i de desenvolupament, per tal de detectar els elements que puguin generar exclusió i donar-hi resposta mitjançant la introducció de mesures d'inclusió.

Les situacions d'aprenentatge han de tractar temes d'interès públic, relacionats amb la sostenibilitat ecològica i la convivència democràtica, tot incloent de forma preferent la perspectiva de gènere i no discriminació per orientació sexual, la participació ciutadana, la memòria històrica i reparació, i la justícia social. Per això, el marc de referència són els objectius de desenvolupament sostenible de la ONU per al 2030.

La recomanació del Parlament Europeu i del Consell descriu formalment les competències clau per a l'aprenentatge permanent com «una combinació de coneixements, capacitats i actituds adequades al context». En aquest sentit, el context de les situacions d'aprenentatge ha de proposar situacions comunicatives i formatives relacionades amb l'àmbit personal, social, educatiu i professional.

Les situacions de l'àmbit personal estan relacionades amb l'entorn familiar i personal de l'alumne i tenen en compte les seves aspiracions, el seu creixement i el seu autoconeixement. En el context social, els equips docents poden dissenyar situacions d'aprenentatge vinculades a la participació de l'alumne al seu entorn més proper, tot tenint en compte institucions, associacions i col·lectius. El context educatiu fa referència a la implicació de l'alumne en el centre docent, tant en les activitats de l'aula com en les complementàries, les extraescolars o les activitats de la comunitat educativa, així com amb entitats d'ensenyament no formal o activitats esportives. El context professional té en compte el teixit productiu i l'entorn creatiu proper a l'alumne, centres de treball i associacions professionals.

Estructura de les situacions d'aprenentatge

Tenint en compte les consideracions anteriors, l'estructura de les situacions d'aprenentatge que dissenyen els equips docents ha de ser la següent:

1. Identificació. Etapa, nivell i àrea de coneixement.
2. Títol, plantejat preferentment en forma de pregunta, de forma que anticipi el repte.
3. Relació de competències específiques i criteris d'avaluació vinculats que es tracten a l'àrea en la situació d'aprenentatge, segons el que s'estableix en l'annex 2 d'aquest Decret. La situació d'aprenentatge hauria d'adreçar-se, generalment, a un nombre reduït de criteris d'avaluació del currículum de forma que permetés, posteriorment, el desplegament d'una programació d'aula en un nombre raonable de sessions. Al llarg del curs escolar, les situacions d'aprenentatge han de permetre atendre els criteris d'avaluació de les competències específiques i incorporar els sabers bàsics que s'han previst i seqüenciat en la concreció curricular del centre per a cada àrea.
4. Relació de coneixements bàsics del currículum que mobilitza la situació d'aprenentatge (selecció dels sabers bàsics de l'àrea d'aquest Decret).
5. Context o contexts (de forma general en un màxim de dos si se solapen) en els quals se situa la situació d'aprenentatge.
6. Activitats d'iniciació i dinàmiques de presa de consciència per part dels alumnes del propòsit de la situació d'aprenentatge i de coneixement previ del procediment d'avaluació del seu treball.
7. Instruccions i material que han de permetre als alumnes la superació dels reptes que es plantegen. A l'efecte de la redacció de la situació d'aprenentatge, no es tracta de generar en aquest punt tota la documentació i el material que serà necessari, sinó fer una previsió general. Els detalls

concrets de les instruccions i material específic s'han de recollir en les programacions d'aula que es despleguen a partir d'aquesta situació.

8. Resum de la descripció i planificació de la de tasca o tasques que els alumnes han de dur a terme dins la situació d'aprenentatge. Tipus i característiques del producte o productes de la tasca o tasques.
9. Procediments de retroacció, revisió i supervisió per part dels mestres durant la realització de la tasca o tasques per afavorir l'autoregulació dels alumnes, de forma que pugui ser conscients del progrés del seu aprenentatge i prendre les decisions més adequades per millorar-lo i superar-ne les dificultats.
10. Procediment i dinàmiques d'avaluació final, qualificació i transferència del coneixement.

ANNEX 4
Horari setmanal d'educació primària

Àrea/cicle	1r cicle	2n cicle	3r cicle	Àrea/cicle
Educació Artística	3	3	4	Educació Artística
Educació Física	4	4	4	Educació Física
Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural	4	5	4	Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural
Llengua Castellana i Literatura	7	7	7	Llengua Castellana i Literatura
Llengua Catalana i Literatura	7	7	7	Llengua Catalana i Literatura
Llengua Estrangera	4	3	4	Llengua Estrangera
Matemàtiques	5	6	5	Matemàtiques
			2	Educació en Valors Cívics i Ètics
Religió/Atenció Educativa	2	2	2	Religió/Atenció Educativa
Esplai	5	5	5	Esplai
Lliure disposició	9	8	6	Lliure disposició
Total	50	50	50	Total

